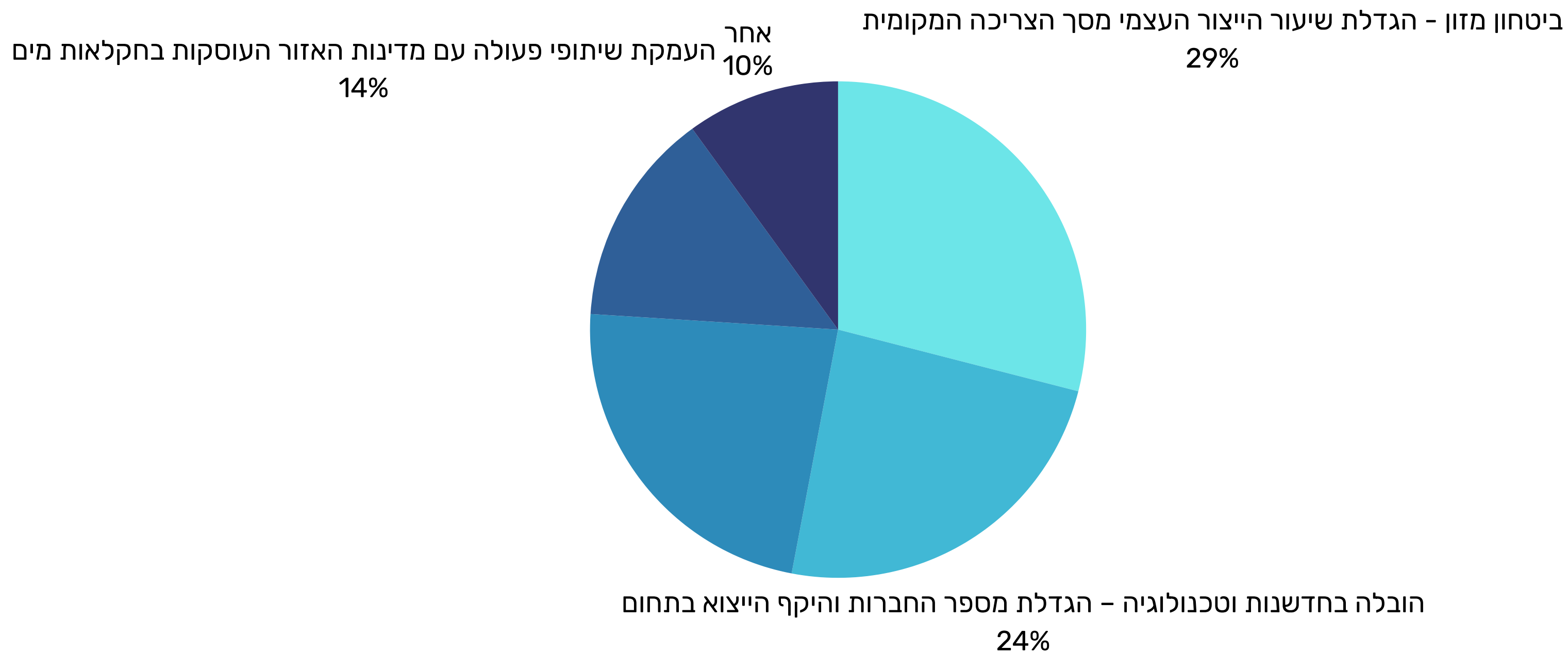

תהליך התייעצות חקלאות מים

המטרות האסטרטגיות המוצעות של ענף חקלאות המים בישראל מוצגות בסעיפים הבאים. אנא דרג את חשיבותן על פי ראות עיניך

- ...ביטחון מזון - הגדלת שיעור הייצור העצמי
- ...הובלה בחדשנות וטכנולוגיה - הגדלת מס
- ...כדאיות כלכלית - הגדלה משמעותית של
- ...העמקת שיתופי פעולה עם מדינות האזור
- אחר

במידה וחשבת על מטרה אסטרטגית נוספת אנא פרטי (36 תשובות)

1. תשתיות ושיתוף פעולה (5 משפטי מפתח)

2. כלכלה, תעסוקה וביטחון (8 משפטי מפתח)

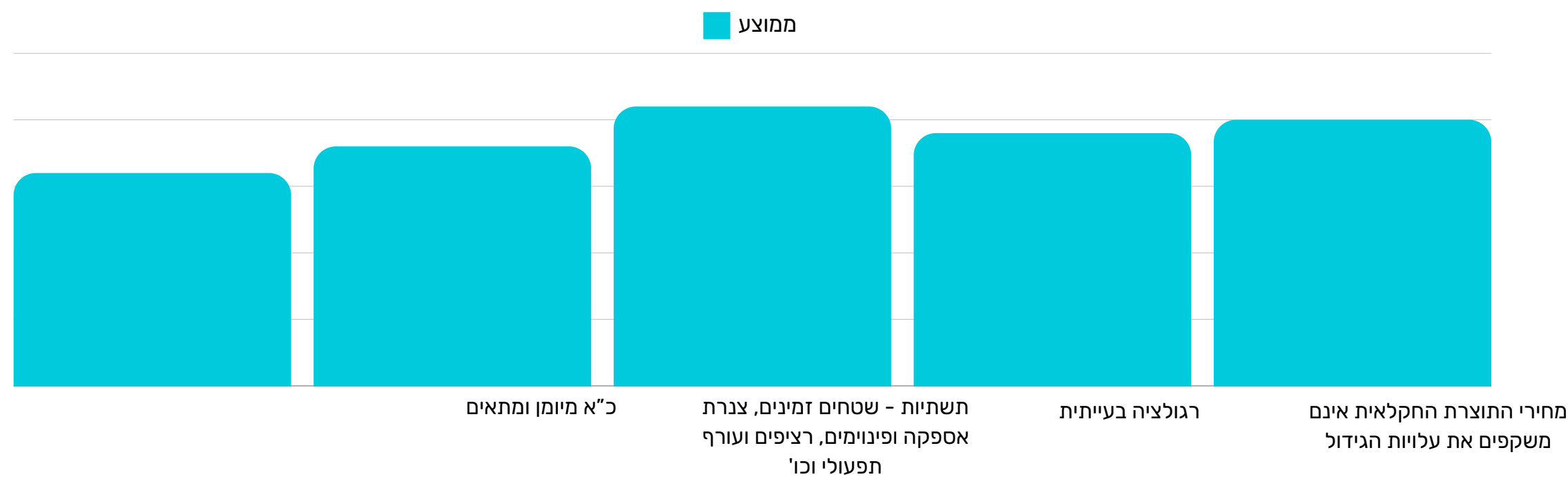
3. סביבה ואקולוגיה (6 משפטי מפתח)

4. מחקר וחדשנות (8 משפטי מפתח)

5. חיבור ציבורי (2 משפטי מפתח)

דרג, ע"פ סדר חשיבות, מהו לדעתך הגורם המגביל ביותר את קידום ענף חקלאות המים בישראל? במידה וחשבת על גורם מגביל אחר אנא פרטי (37 תשובות)

3+4

1. חוסר תמיכה ממשלתית (4 משפטי מפתח)
2. שיווק (4 משפטי מפתח)
3. מחירים (3 משפטי מפתח)
4. רגולציה (3 משפטי מפתח)
5. גורמים נוספים (2 משפטי מפתח)

במסגרת התשובות ניתנו מספר פתרונות אותם בחרנו לציין:

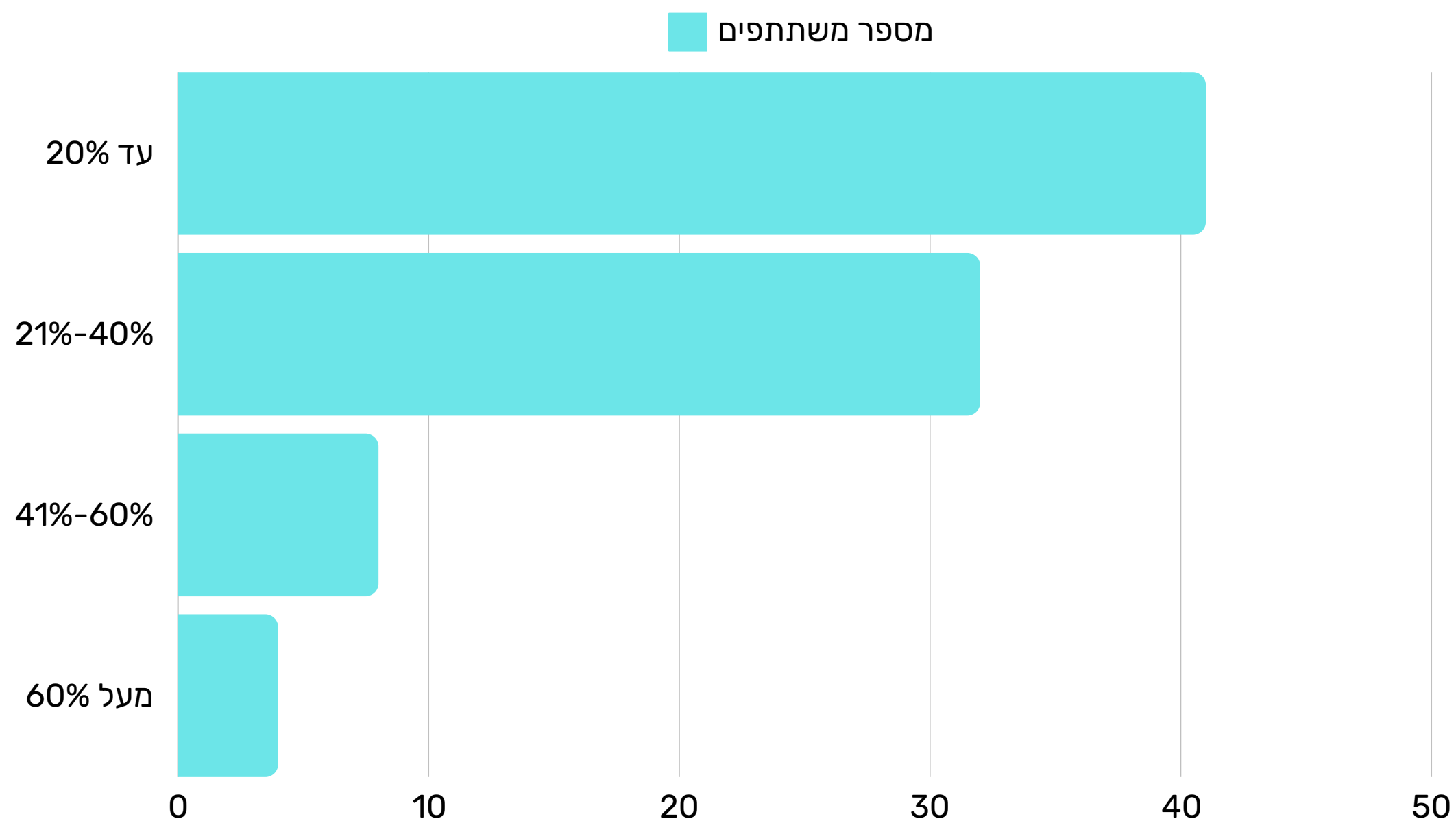
- הגברת התמיכה הממשלתית: העלאת תקציב הסיוע, מתן מענקים וסובסידיות, הקלות רגולטוריות וסיוע בשיווק וביצוא יכולים לתרום רבות לחקלאות.
- שיפור יכולות השיווק: הכשרות מקצועיות, סיוע בהקמת מותגים ופיתוח ערוצי שיווק חדשים חיוניים להצלחת חקלאים בשוק המודרני.
- הוזלת מחירים: שיפור היעילות, הפחתת עלויות והקמת שיתופי פעולה בין חקלאים יכולים להוביל להוזלת מחירים.
- הפחתת הרגולציה: פישוט דרישות, הגברת הוודאות וסיוע לחקלאים יעזרו להם לעמוד בדרישות הרגולציה בצורה יעילה יותר.
- התמודדות עם גורמים נוספים: השקעה בתשתיות, הכשרת עובדים, פיתוח טכנולוגיות חדשות והתאמה לשינויי אקלים חיוניים להתמודדות עם אתגרים אלו.

הגורם המגביל העיקרי הוא יוזמה ומימון החדרת טכנולוגיות גידול מתקדמות ביבשה, שהן היום החלופה היחידה להגדלת הייצור העצמי והשגת בטחון מזון. RAS

חוסר השתתפות של המדינה בפיתוח הענף כלכלית, מצד אחד פתיחת ייבוא בלתי מוגבל ואי הגנה על המגדלים ומהצד השני השתתפות המדינה בסיכון ברמה הנמוכה ביותר המקובלת היום בעולם...כמעט אפסי ביחס להשקעות הנדרשות

רגולציה קשה ארוכה ומייגעת

כיום, צריכת הדגים השנתית בישראל הינה כ 200,000 טון (במונחי דג שלם), מתוכם כ- 8% מיוצרים בישראל. בהנחה שבשנת 2040, צריכת הדגים בישראל תגדל ל- 360,000 טון, עד כמה לדעתך יכול לעלות באופן ריאלי אחוז הדגים (מכלל הדגים הנצרכים) המיוצרים בישראל בשנת היעד?

6

כיום הדגים המגודלים בישראל נחלקים ל-2 סוגים: דגי בסיס (אמנון קרפיון ובורי) המגודלים בבריכות פתוחות, ודגי איכות (ברמונדי, באס, פורל, דניס, לברק) המגודלים במערכות מסוחררות ובכלובים בים. יחד עם זאת, קיימים בישראל מיזמים לגידול סלמון ודגי פרימיום אחרים ופרויקט לאומי לביות דג הטונה. איזה סוגי דגים עדיפים לגידול?

7 במידה וחשבת על סוג דגים אחר, אנא פרטי (28 תשובות)

דגים תיכון

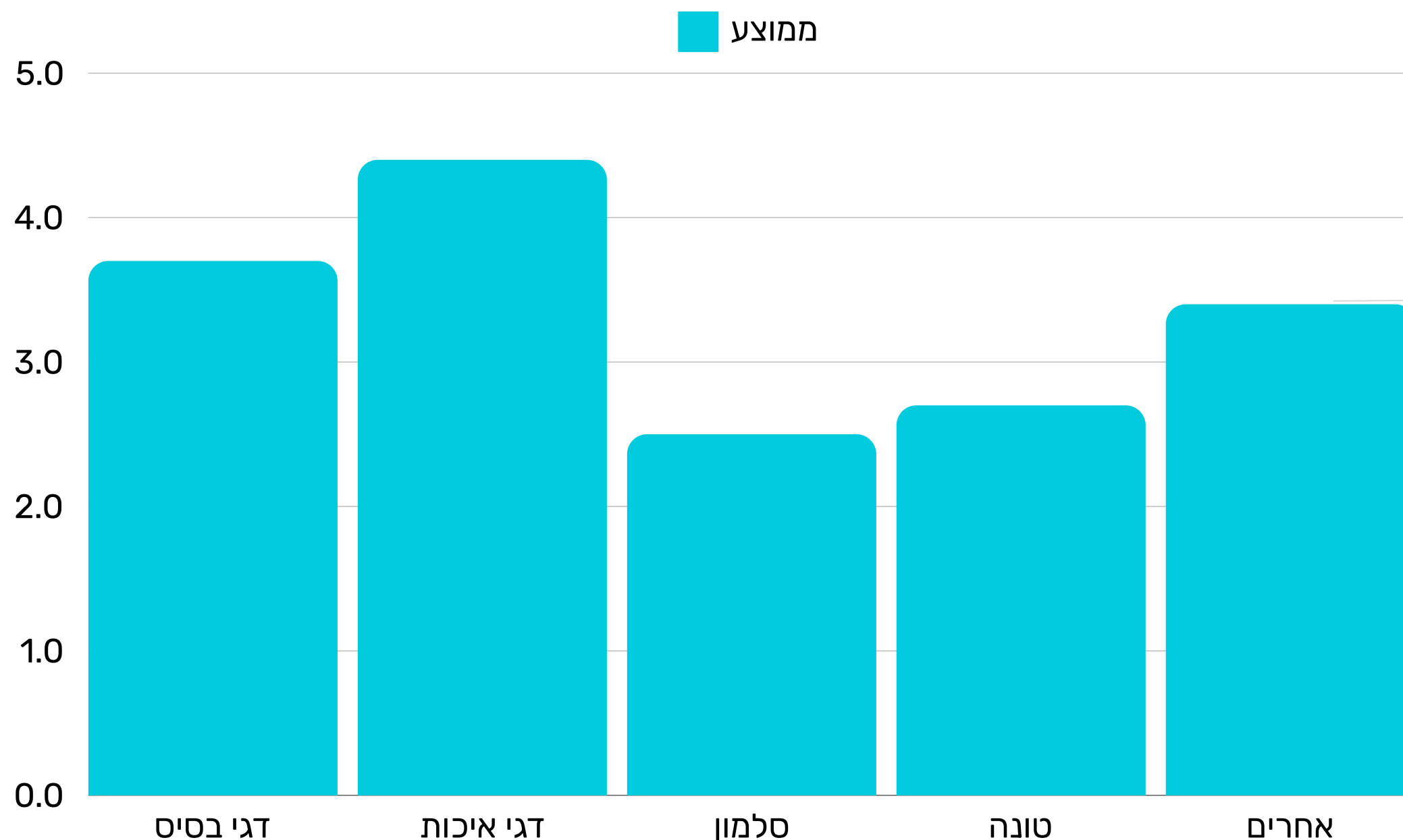
- לוקוס (5 משפטי מפתח)
- אינטיאס (3 משפטי מפתח)
- ברבוניה (2 משפטי מפתח)

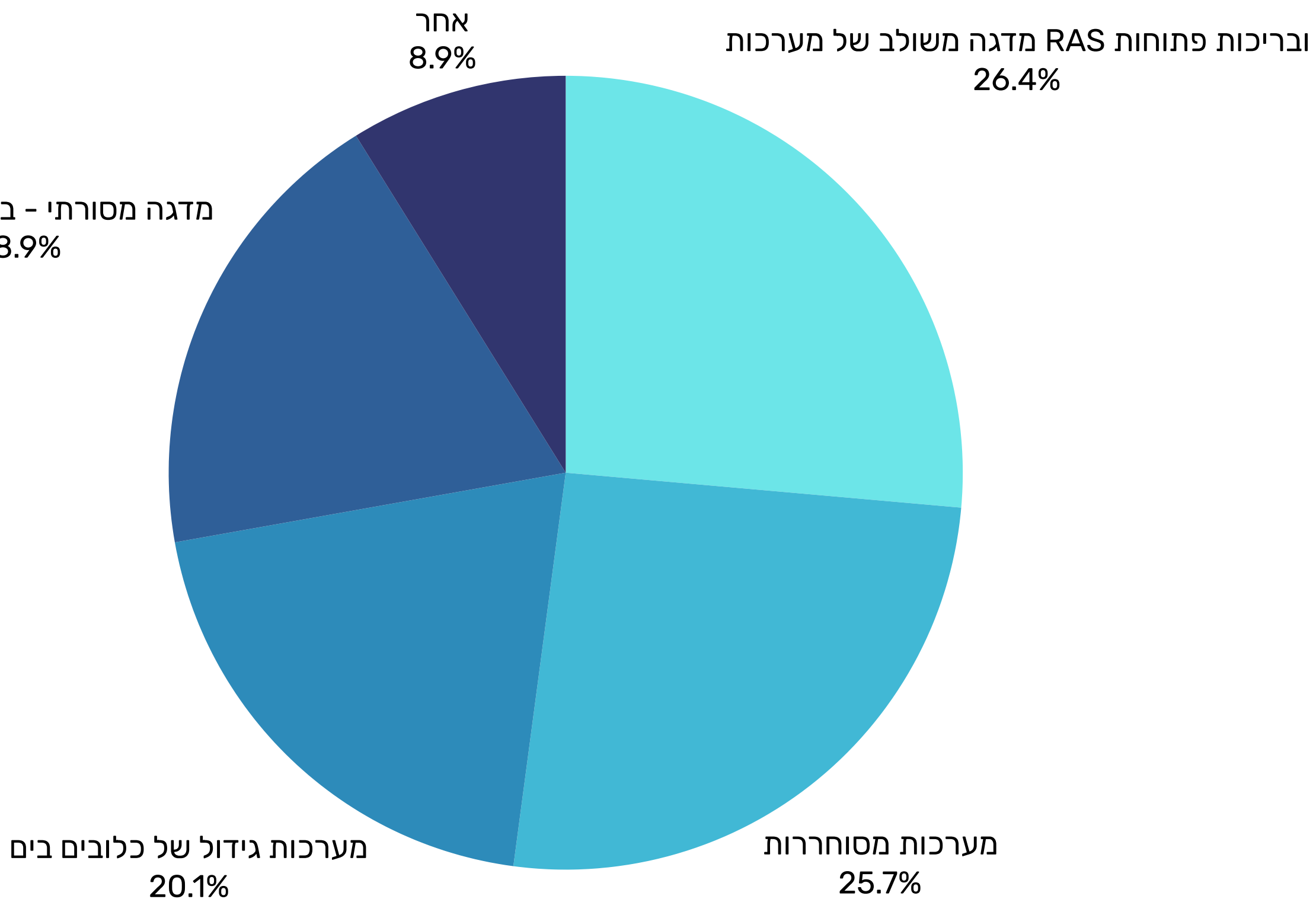
דגי מים מתוקים

- אמנון (משפט מפתח אחד)
- קרפיון (משפט מפתח אחד)

נוספים

- שרימפס (3 משפטי מפתח)
- לובסטרים, צדפות, מולים (משפט מפתח אחד כ"א)

במידה וחשבת על טכנולוגיית גידול אחרת, אנא הסבר (9 תשובות)

9

- מערכות אקוואפוניקה (2 משפטי מפתח): משולבות (IMTA) והיברידיות
- טכנולוגיות נוספות (משפט מפתח אחד כ"א): מערכות גידול מעגלי, פרוביוטיקה ומערכות RAS

נושא	מספר משפטי מפתח	משפטים נבחרים
מחיר	33	<ul style="list-style-type: none"> ◦ סבסוד ממשלתי ◦ הורדת מיסים ◦ הגברת התחרותיות בענף ◦ ייעול שרשרת האספקה
זמינות	20	<ul style="list-style-type: none"> ◦ הרחבת רשתות השיווק של דגים מקומיים ◦ שיתוף פעולה עם קמעונאים גדולים ◦ פיתוח ערוצי שיווק ישירים לצרכן
מודעות	14	<ul style="list-style-type: none"> ◦ קמפיינים פרסומיים ◦ פעולות הסברה בבתי ספר ◦ שיתוף פעולה עם שפים וקובעי דעת קהל
טעם ואיכות	10	<ul style="list-style-type: none"> ◦ פיתוח מוצרים חדשים ומגוונים ◦ שיפור טכניקות הגידול והעיבוד ◦ הקפדה על בקרת איכות קפדנית
נוחות	7	<ul style="list-style-type: none"> ◦ פיתוח מוצרים קפואים ומוכנים לאכילה ◦ מתכונים קלים ופשוטים להכנת דגים ◦ שיתוף פעולה עם מסעדות

מה לדעתך הינה הדרך היעילה ביותר להגדלת הייצור המקומי ? מנקודת מבט חקלאית. (48 תשובות)

נושא	מספר משפטי מפתח	משפטים נבחרים
טכנולוגיות גידול	17	<ul style="list-style-type: none"> ◦ הגברת היעילות והפרודוקטיביות ◦ חיסכון במים ובאנרגיה ◦ צמצום השימוש בכימיקלים ◦ שיפור איכות התוצרת
תמיכה ממשלתית	12	<ul style="list-style-type: none"> ◦ סבסוד תשומות ייצור, כגון מים, דשנים ומזון ◦ מתן מענקים להקמת תשתיות חדשות ◦ מתן הלוואות בריבית נמוכה ◦ הקלות במיסים
שיווק	10	<ul style="list-style-type: none"> ◦ קמפיינים פרסומיים ◦ פיתוח מותגים חזקים ◦ שיתוף פעולה עם קמעונאים גדולים ◦ השתתפות בירידים בינלאומיים
רגולציה	7	<ul style="list-style-type: none"> ◦ צמצום הבירוקרטיה ◦ פישוט תהליכים ◦ התאמת הרגולציה למציאות המשתנה
הון אנושי	5	<ul style="list-style-type: none"> ◦ קיום קורסים והשתלמויות ◦ מתן מלגות לימוד ◦ שיתוף פעולה עם מוסדות אקדמיים

ענף גידול האצות מסתמן כענף חקלאי מבטיח ברמה הלאומית. עקב האפשרות למינוף טכנולוגיות מתקדמות תוך חיסכון במשאבים וכוח אדם, לייצור מזון, תערובת לבע"ח, מוצרי קוסמטיקה ותוספי תזונה. דרג, ע"פ סדר חשיבות, מהן לדעתך הפעולות האפקטיביות ביותר לקידום התחום, ברמה

12

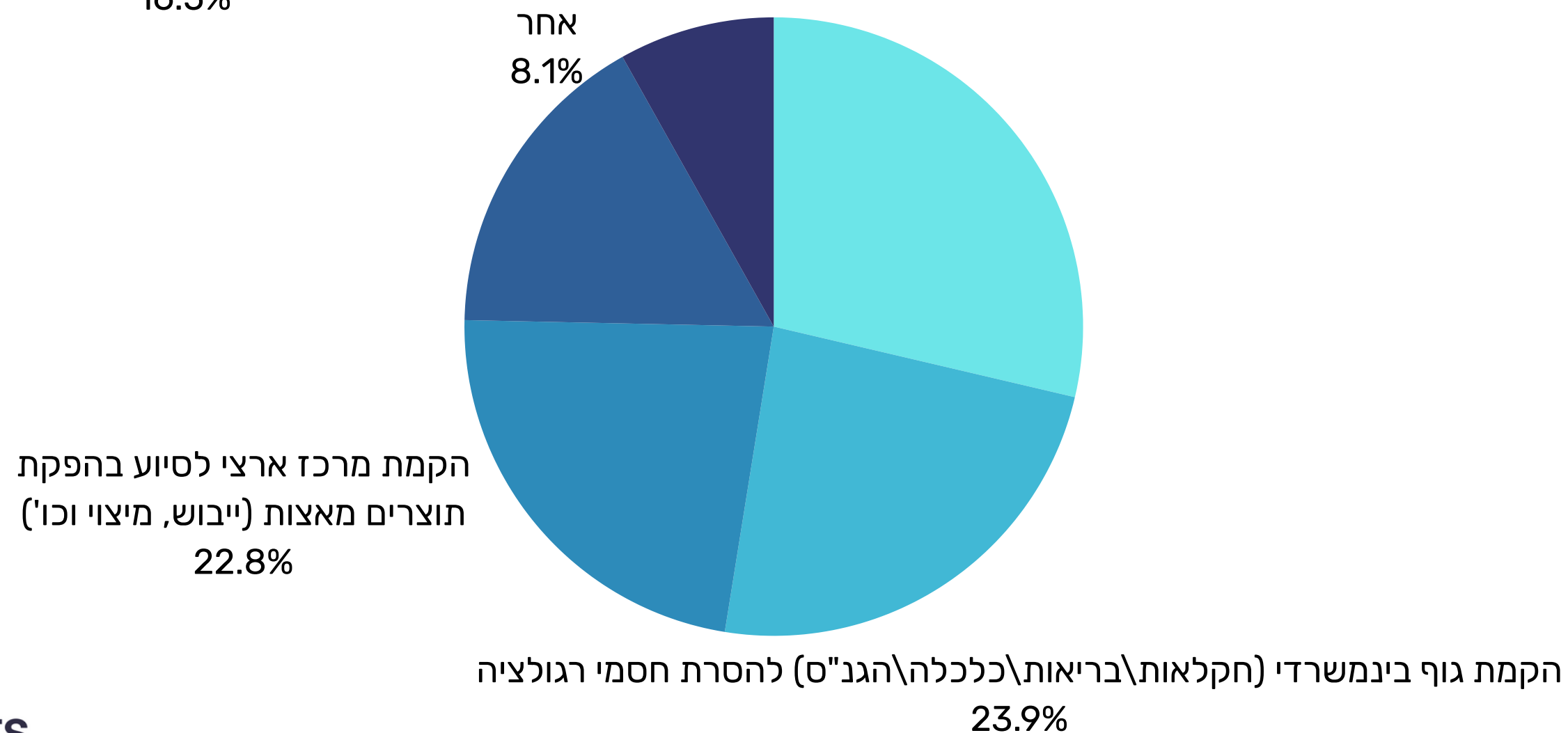
13

מדיניות?

במידה ובחרת "אחר", אנא פרטי (10 תשובות)

סיוע בהשקעות לחברות קיימות ועידוד הקמת חברות טכנולוגיות חדשות 28.7%

קמפיין סיוע ומימון בחסות מוסדית, להעלאת מודעות וחינוך לצריכת אצות 16.5%

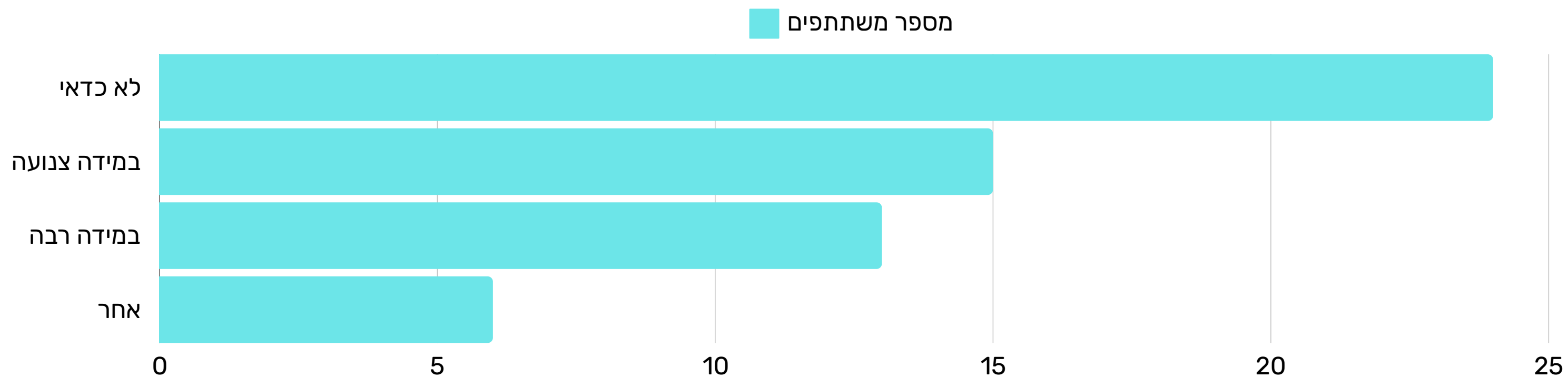

- הגברת מודעות לחשיבות האצות ולפוטנציאל הרב שלהן בתחומים השונים (כגון מזון, תרופות וכו').
- הממשלה יכולה לתרום רבות לקידום תחום גידול האצות על ידי מתן תמיכה כספית, הקלות רגולטוריות ומחקר פיתוח. תמיכה זו יכולה לעודד השקעות פרטיות בתחום ולזרז את התפתחות הענף.
- שיתוף פעולה בינלאומי בין חוקים, יזמים וגופים ממשלתיים יכולים להאיץ את התקדמות תחום גידול האצות.
- בניית תשתית ידע בתחום גידול האצות הכוללת מוסדות מחקר, תוכניות לימודים אקדמיות והכשרת גופים מקצועיים.

בישראל קיימות כמאה חברות המפתחות טכנולוגיות לתחומי חקלאות המים. מהו לדעתך אופן התמיכה היעיל ביותר שיכולה לנקוט המדינה בחברות הזנק בתחום? (37 תשובות)

נושא	מספר משפטי מפתח	משפטים נבחרים
מימון	11	<ul style="list-style-type: none"> ◦ ענקים ◦ הלוואות ◦ קרנות הון סיכון ◦ השקעות ממשלתיות ישירות
רגולציה	10	<ul style="list-style-type: none"> ◦ הקמת מסלול ירוק לחברות הזנק ◦ הקלות בבירוקרטיה ◦ הסדרת תהליכים ◦ מתן ייעוץ וליווי לחברות הזנק
שיתופי פעולה	7	<ul style="list-style-type: none"> ◦ מוסדות אקדמיים ◦ גופים ממשלתיים ◦ חברות גדולות ◦ משקיעים
תשתיות	6	<ul style="list-style-type: none"> ◦ מעבדות ◦ שטחי ניסויים ◦ ציוד ◦ שירותי ייעוץ
הון אנושי	4	<ul style="list-style-type: none"> ◦ קיום קורסים והשתלמויות ◦ מתן מלגות לימוד ◦ שיתוף פעולה עם מוסדות אקדמיים

החל משנת 2012 התקבלו שלוש החלטות ממשלה התומכות בקידום תחום החקלאות והביוטכנולוגיה הימית בחבל אילת - אילות. בתוך כך, בשנת 2019 הממשלה החליטה על ביות דג הטונה כפרויקט לאומי. הפרויקט מקודם במכון הלאומי לחקלאות ימית (מלח"י) באילת. מדובר על פרויקט עתיר השקעה ובעל רמת סיכון גבוהה. תוצרי הפרויקט צפויים להיות דגיגי טונה שיגודלו מקצתם בכלובים בים תיכון בישראל, ומרביתם דגיגים שישווקו למדינות זרות. באיזו מידה לדעתך נכון להשקיע תקציבים ממשלתיים בפרויקט זה?

במידה ובחרת "אחר", אנא פרטי (16 תשובות)

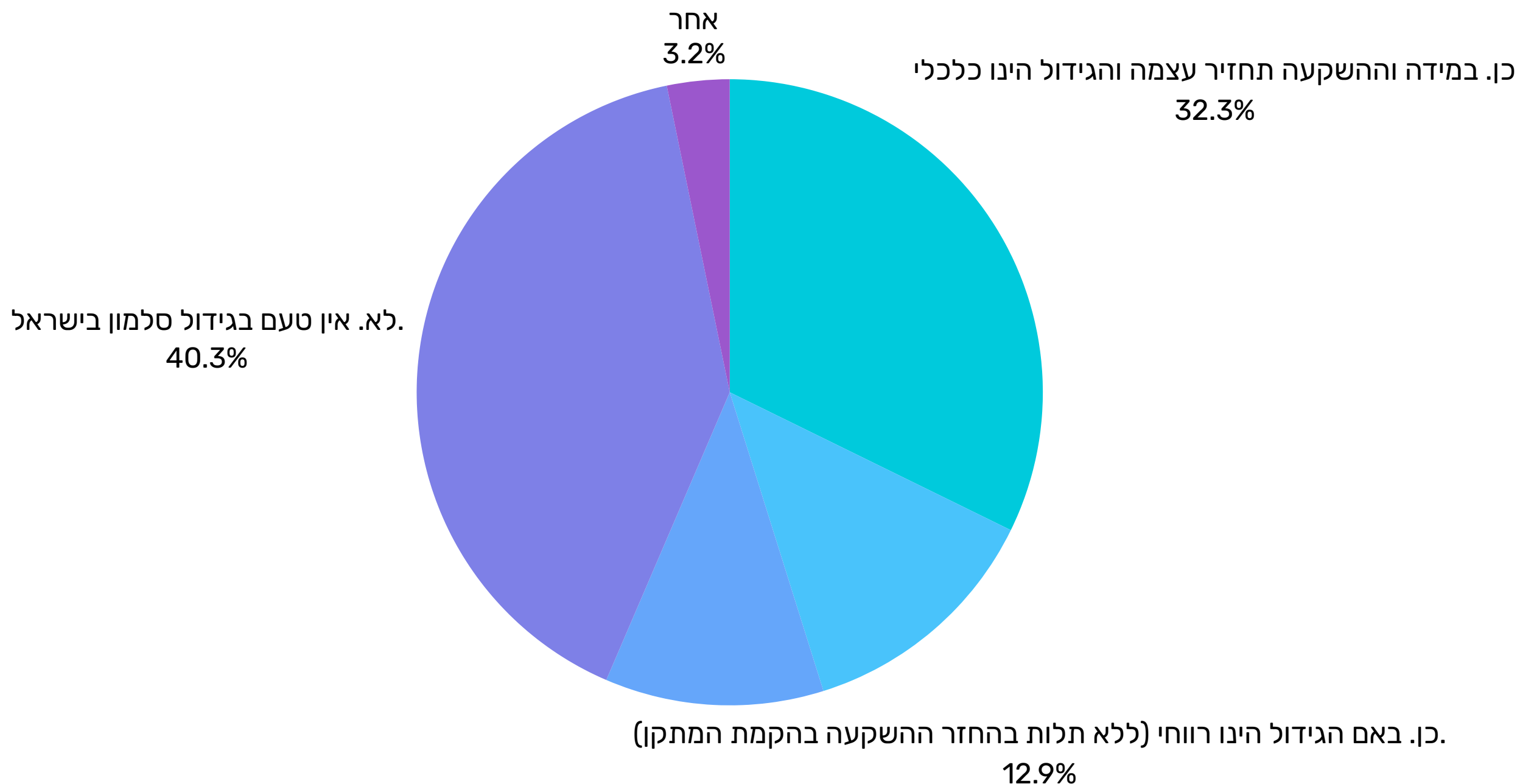
קיימת סקפטיזם לגבי היתכנות חקלאות הטונה בישראל בשל תנאים כלכליים, חקלאיים וסביבתיים. התשובות שפורטו כללו המלצה להשקיע בטכנולוגיות חקלאות מים חדשות ומתקדמות במקום.

כ-35% מסך הדגים הנצרכים היום בישראל הינם סלמון אשר איננו מיוצר בישראל. האם לדעתך על המדינה להשקיע בפיתוח חקלאות סלמון בישראל?

18 במידה ובחרת "אחר", אנא פרטי (9 תשובות)

גידול סלמון אינו כדאי מבחינה כלכלית. הסיבה לכך היא שישאל אינה מתאימה מבחינה אקלימית לגידול סלמון. גידול כזה דורש שימוש בטכנולוגיות יקרות ומסורבלות שהופך את התהליך ליקר יותר מאשר במדינות אחרות. עם זאת, ישנם דגים אחרים המתאימים יותר לגידול בישראל. בתשובות צוין גם כי גידול סלמון עלול לפגוע בסביבה כי הוא דורש כמות גדולה של מים וצריכת אנרגיה גבוהה. יש אלטרנטיבות טכנולוגיות לגידול סלמון בישראל, אך הן עדיין אינן בשלות. המשתתפים הציגו 2 נקודות נוספות: קידום סלמון יעודד יישום של טכנולוגיות חדשות וכניסה של כח אדם איכותי לענף **וגם** כי הסיבה העיקרית שסלמון נמכר בישראל היא הרגלים של הצרכנים.

- כן... במידה וההשקעה תחזיר עצמה והגידול הינו כל
- כן... באם הגידול הינו רווחי (ללא תלות בהחזר ההש
- ...לא יודע. כוחות השוק יוכיחו האם מתאים לגדל סל
- אחר ■ לא. אין טעם בגידול סלמון בישראל

מהם לדעתך כיווני המחקר החשובים ביותר לקידום הענף בישראל? (32 תשובות)

נושא	מספר משפטי מפתח	משפטים נבחרים
טכנולוגיות חדשות	11	<ul style="list-style-type: none"> טכנולוגיית RAS טכנולוגייה ייעודית לתזונה טובה יותר של הדגים מערכות בקרה וניטור אצות וגידולי מים ברי קיימא
פיתוח זנים חדשים	8	<ul style="list-style-type: none"> הכלאה מסורתית הנדסה גנטית עריכת ניסויים בשדה
ניהול משאבי מים	7	<ul style="list-style-type: none"> ניטור מפלס מי התהום ניהול השימוש במי קולחין פיתוח טכנולוגיות לטיהור מים
שינויי אקלים	5	<ul style="list-style-type: none"> השפעת עליית הטמפרטורה על צריכת המים השפעת שינויי המשקעים על התפוקה החקלאית פיתוח גידולים עמידים לתנאי אקלים קיצוניים
כלכלה חקלאית	3	<ul style="list-style-type: none"> פיתוח מודלים כלכליים לחקלאות מים ניתוח השפעת מדיניות ממשלתית על ענף חקלאות המים פיתוח אסטרטגיות שיווק לחקלאות מים

